

Nový začiatok intenzívneho sociálneho dialógu

Vyhlasenie európskych sociálnych partnerov, Európskej komisie a predsedníctva Rady Európskej únie

V Zmluve o fungovaní Európskej únie sa podpora dialógu medzi sociálnymi partnermi uznala za spoločný cieľ Únie a členských štátov. Únia uznáva a podporuje úlohu sociálnych partnerov na svojej úrovni, pričom zohľadňuje rozmanitosť vnútroštátnych systémov a uľahčuje dialóg medzi sociálnymi partnermi, rešpektujúc pritom ich autonómiu.

Komisia na konferencii na vysokej úrovni, ktorá sa konala 5. marca 2015, predložila iniciatívu za nový začiatok sociálneho dialógu. Sociálni partneri a Komisia sa počas tejto konferencie dohodli, že cieľom nového začiatku sociálneho dialógu by malo byť výraznejšie zapojenie sociálnych partnerov do európskeho semestra, väčší dôraz na budovanie kapacít sociálnych partnerov na úrovni členských štátov, posilnenie účasti sociálnych partnerov na tvorbe politík a právnych predpisov EÚ a jasnejší vzťah medzi dohodami sociálnych partnerov a programom zameraným na lepšiu právnu reguláciu.

Signatári vítajú zásadnú úlohu európskeho sociálneho dialógu ako významnej súčasti tvorby politiky EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti, a preto vítajú posilnenie dialógu medzi sociálnymi partnermi. So zreteľom na uvedené

1. sa **Európski sociálni partneri** dohodli, že svoje úsilie zamerajú na tieto okruhy činnosti:

Európski medziodvetvoví sociálni partneri:

- a) prispievajú k posilneniu tripartitného sociálneho samitu a makroekonomického dialógu;

- b) budú vykonávať činnosti dohodnuté v rámci svojho samostatného pracovného programu na roky 2015 – 2017 zamerané na zlepšovanie budovania kapacít a výsledkov vykonávania. To v prípade potreby zahŕňa podporu ich členov, tak ako sa to dohodlo v súvislosti s novozaloženou podskupinou Výboru pre sociálny dialóg, ktorá bola poverená sledovať následný vývoj a využívanie nástrojov sociálneho dialógu EÚ;
- c) plánujú v rokoch 2016 – 2018 uskutočniť spoločný projekt, ktorého súčasťou je okrem iného:
 - i. príprava analytickej správy, ktorej cieľom je podporiť využívanie Európskeho sociálneho fondu (ESF) sociálnymi partnermi na vnútroštátnej úrovni;
 - ii. organizácia dvoch seminárov s cieľom vymieňať si postupy a podporiť silnejšiu úlohu sociálnych partnerov v rámci procesu európskeho semestra;
 - iii. organizácia seminára zameraného na zisťovanie faktov o digitalizácii;
- d) budú naďalej zlepšovať koordináciu medzi rozličnými organizáciami na medziodvetvovej a odvetvovej úrovni. V rámci tejto koordinácie by jednotlivé organizácie mali vzájomne rešpektovať svoju autonómiu a umožniť konštruktívny a včasný príspevok k procesu tvorby politík.
- e) budú Komisiu informovať na začiatku rokovaní o všetkých rámcových dohodách a rámcoch činnosti;
- f) na začiatku rokovaní budú Radu informovať o tých rámcových dohodách, pri ktorých sa dohodlo, že požiadajú o ich vykonávanie prostredníctvom rozhodnutia Rady;
- g) na začiatku rokovaní budú organizovať semináre o samostatných rámcových dohodách a/alebo rámcoch činnosti zamerané na zisťovanie faktov.

Európski medziodvetvoví sociálni partneri a sociálni partneri v jednotlivých odvetviach:

- a) budú naďalej zapájať svojich členov do spoločných a samostatných činností a projektov zameraných na budovanie kapacít, ktorých cieľom je:
 - i. podporovať medziodvetvový a odvetvový sociálny dialóg vrátane podpory jeho výsledkov na všetkých úrovniach;
 - ii. zabezpečiť vykonávanie ich samostatných rámcových dohôd vo všetkých členských štátoch (v súlade s článkom 155 ods. 2 ZFEÚ). Podpora, ktorá sa má poskytovať vykonávaniu týchto dohôd, môže mať rôzne formy. Môže zahŕňať ad hoc činnosti sociálnych partnerov EÚ s cieľom zabezpečiť vykonávanie v členských štátoch; činnosti na budovanie kapacít; výmenu osvedčených postupov medzi sociálnymi partnermi na úrovni členských štátov;
- b) budú pokračovať v práci a posúdia potrebu ďalších činností v rámci svojich príslušných sociálnych dialógov s cieľom komunikovať so zatiaľ nepokrytými príbuznými organizáciami v členských štátoch, posilniť členstvo a reprezentatívnosť odborových zväzov a organizácií zamestnávateľov a zabezpečiť, aby existovala kapacita uzatvárať dohody na základe vhodného mandátu;
- c) zaviažu sa, že zverejnia znenie akejkoľvek dohody, v prípade ktorej sociálni partneri žiadajú Komisiu, aby predložila návrh na jej vykonávanie prostredníctvom rozhodnutia Rady.

2. Komisia sa bude usilovať:

- a) podporovať a skvalitňovať sociálny dialóg v duchu článku 154 ZFEÚ;
- b) zapájať sociálnych partnerov do tvorby politík a právnych predpisov na úrovni Únie, napríklad prostredníctvom konzultácií so sociálnymi partnermi Únie o kľúčových iniciatívach uvedených v jej pracovnom programe, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti článkov 153 a 154 ZFEÚ, ktoré však môžu mať významný dosah na sociálnu situáciu a zamestnanosť;

- c) posilniť zapojenie sociálnych partnerov na úrovni Únie do správy hospodárskych záležitostí a európskeho semestra;
- d) v súlade s programom lepšej právnej regulácie a s prihliadnutím na osobitosti dohôd so sociálnymi partnermi:
 - i. poskytovať podporu sociálnym partnerom počas rokovania o takýchto dohodách vrátane technických a právnych informácií na základe žiadosti, a
 - ii. naďalej posudzovať reprezentatívnosť sociálnych partnerov Únie, a to aj na základe analýzy vykonanej prostredníctvom štúdií nadácie Eurofound týkajúcich sa reprezentatívnosti;
- e) skúmať, či využívanie európskych štrukturálnych a investičných fondov, najmä Európskeho sociálneho fondu a iných relevantných rozpočtových riadkov EÚ na podporu sociálneho dialógu a budovania kapacít môže prispieť k posilneniu kapacity sociálnych partnerov na úrovni členských štátov;
- f) nabádať, aby sa podporovalo budovanie znalostí o sociálnom dialógu a budovanie kapacít prostredníctvom vzájomného učenia, identifikácie a výmen osvedčených postupov.

3. **Predsedníctvo Rady Európskej únie** pripomína, že v záveroch Rady s názvom Nový začiatok intenzívneho sociálneho dialógu prijatých 16. júna 2016 sa členské štáty vyzývajú, aby podnikli potrebné kroky:

- a) na aktívne zapojenie sociálnych partnerov do navrhovania a vykonávania príslušných reforiem a politik v súlade s vnútroštátnymi postupmi;

- b) v záujme podpory zlepšenia fungovania a účinnosti sociálneho dialógu na vnútroštátnej úrovni, čo má pozitívny vplyv na kolektívne vyjednávanie a vytvára priestor pre rokovania sociálnych partnerov. So zreteľom na vnútroštátne postupy v oblasti priemyselných vzťahov by malo uvedené zahŕňať najmä rokovanie a dohodu národných vlád a sociálnych partnerov o tom, ako by sa tento dialóg mal viesť, jasné rozdelenie právomocí a vzájomné rešpektovanie, ako aj uznávanie autonómie druhej strany;
- c) na presadzovanie budovania a posilňovania kapacít sociálnych partnerov prostredníctvom rozličných foriem pomoci vrátane právnej a technickej odbornosti. Malo by sa to zabezpečiť na všetkých príslušných úrovniach v závislosti od potrieb krajín a sociálnych partnerov, medzi ktoré patrí aj vytvorenie solídnych a reprezentatívnych organizácií;
- d) na zabezpečenie včasného a zmysluplného zapojenia sociálnych partnerov na úrovni členských štátov pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych postupov, a to aj počas európskeho semestra s cieľom prispieť k úspešnému vykonávaniu odporúčaní pre jednotlivé krajiny;
- e) na poskytovanie informácií a poradenstva vrátane právnych a technických informácií, podľa potreby a vhodnosti, o podrobnostiach a dôsledkoch transpozície dohôd uzavretých so sociálnymi partnermi na úrovni Únie pre členské štáty, a to pri plnom rešpektovaní autonómie sociálnych partnerov a na ich žiadosť.

Podpísaní

Za ETUC

Za BUSINESSEUROPE

Za CEEP

Za UEAPME

Za Európsku komisiu

Za holandské predsedníctvo Rady
Európskej únie
